

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/132

Karar No : 1981/780

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olayla ra ilişkin olup, ilandan üç aydan daha önce işlenen ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b madde de yazılı bağlantı durumu saptanmayan suçta ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Naci Yalman ve Arkadaşları

O L A Y : 1-Sanıkların Erzurum Yüksek Öğrenim Derneği Başkan ve üyeleri olduk rı ve yayınladıkları 25.3.1976 ve 20.5.1976 günlü bültenlerde, dernek tüzüğü amacı dışına karak siyaset yaptıkları ileri sürülerek dernekler Yasası'nın 35/2.maddesi (b) bendi yoluyla aynı Yasa'nın 65/2.maddesi gereğince cezalandırılmaları ve derneğin kapatılmasına karar verilmesi istemiyle Erzurum C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

Erzurum Asliye Ceza Mahkemesi, 3.1.1979 gününde, esas 1978/339, karar 1979/5 sayı il Dernekler Yasası'na aykırı davranışa suçuna ilişkin dava da, suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2-Aynı sanıkların 25.5.1976 ve 25.3.1976 günü yayınladıkları bültenlerde komünist propagandası yaptıkları ileri sürülerek T.C.K .nun 142.madde ile cezalandırılmaları istemiyle Erzurum C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

Erzurum Ağır Ceza Mahkemesi, 1.2.1979 gününde, esas 1976/167, karar 1979/20 sayı il Komünizm propagandası yapma nedeniyle açılan davada, suçun 1402 sayılı Yasa kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Kars-İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi şahsi irtibat nedeniyle her iki davayı birleştirdikten sonra 9.12.1980 gününde, 1980/51 esas sayı ile atılı suçların sıkıyönetim ilanından üç aydan evvel işlendiği nedeniyle Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak, 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Haluk Yardımcı'nın katılmaları ile yaptığı 23.11.1980 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

.../...

Atılı suçun amacı cumhuriyeti,vatan ve milletin bölünmezliğini,bağımsızlığına milli güvenliği tehlikeye düşüren,temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden oluşturmak olduğundan bu suçun Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 Sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Suçun 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13.maddesinin (a)bendindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre,anılan maddenin (b)bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle,Erzurum Ağır Ceza ve Asliye Ceza Mahkemeleri'nin görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Erzurum Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1.2.1979 günlü,esas 1976/167,karar 1979/20 sayılı görevsizlik kararı ile aynı yer Asliye Ceza Mahkemesi'nin 3.1.1979 günlü,esas 1976/339 karar 1979/5 sayılı görevsizlik kararlarının kaldırılmasına 23.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

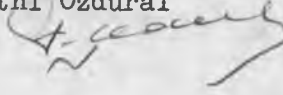
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özduval

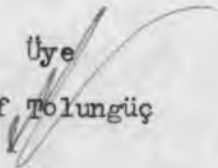
Üye

İsmail Oğuz

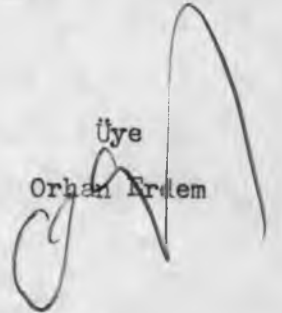
Üye

Şeref Tolungüç

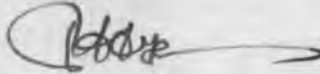
Üye

Orhan Erdem

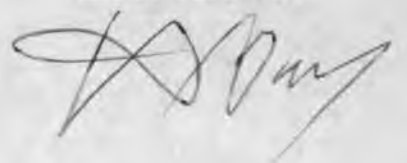
Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Haluk Yardımcı

g/T.